

Δ: Τρόφιμα και υπηρεσίες τροφοδοσίας

1 Βασικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις

Επίπτωση	Προσέγγιση
<p>Η χρήση χημικών λιπασμάτων και παρασιτοκτόνων, η οποία καταλήγει στη ρύπανση των υδάτων και του εδάφους, έχει επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία</p>	<p>Ενίσχυση της αγοράς βιολογικών τροφίμων</p>
<p>Η εισαγωγή προϊόντων (π.χ. καφές, τσάι, φρέσκα φρούτα και χυμοί, σοκολάτα) από οικονομικά μη προνομιούχους και περιθωριοποιημένους παραγωγούς του αναπτυσσόμενου κόσμου</p>	<p>Ενίσχυση της αγοράς προϊόντων Δίκαιου και Αλληλέγγυου Εμπορίου (Προϊόντα Fair Trade)</p>

Άλλες προσεγγίσεις για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων περιλαμβάνουν αναθεώρηση των πρακτικών τροφοδοσίας, μείωση των απαιτήσεων μεταφοράς, μείωση της κατανάλωσης κρέατος και ενίσχυση της βιώσιμης αλιείας.

2 Βασικά κριτήρια Procura+ – Τρόφιμα και υπηρεσίες τροφοδοσίας

Βιολογικά προϊόντα

Τα βασικά κριτήρια Procura+ για την αγορά τροφίμων και τις υπηρεσίες τροφοδοσίας που παρουσιάζονται εστιάζουν στην αύξηση της αγοράς βιολογικών τροφίμων. Δύο εκδοχές κριτηρίων έχουν αναπτυχθεί, ανάλογα με το αν κανείς αγοράζει άμεσα τρόφιμα ή αν αυτό πραγματοποιείται μέσω εξουσιοδοτημένης εταιρείας τροφοδοσίας. Με βάση και τις δύο εκδοχές προτείνεται για συγκεκριμένα τρόφιμα να καθιερωθούν κατώτατα όρια για προϊόντα βιολογικής προέλευσης και να αναπτυχθούν κριτήρια ανάθεσης, τέτοια ώστε να επιβραβεύονται οι προσφορές που είναι καλύτερες από τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές. Ωστόσο, δεν προτείνονται συγκεκριμένα κατώτατα όρια, καθώς οι συνθήκες αγοράς διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των χωρών της Ευρώπης. Για τον καθορισμό των κατώτατων ορίων ενδείκνυται αρχικά μία έρευνα αγοράς για τη διερεύνηση των τιμών.

Άμεση αγορά τροφίμων – βιολογικά προϊόντα

Αντικείμενο: Αγορά τροφίμων που περιέχουν συγκεκριμένο ποσοστό από βιολογικές καλλιέργειες

Προδιαγραφές: Χ% του [εισάγετε το τρόφιμο, π.χ. Χ% των λαχανικών, Χ% των γαλακτοκομικών] κατά βάρος [εισάγετε το βάρος] πρέπει να είναι βιολογικό και να συμμορφώνεται με τον Κανονισμό της Ε.Κ. 2092/91, της 24ης Ιουνίου 1991 για τη βιολογική καλλιέργεια αγροτικών προϊόντων, καθώς και τον Κανονισμό της Ε.Κ. της 19ης Ιουλίου 1999, που αναφέρεται συγκεκριμένα στα βιολογικά προϊόντα ζωικής προέλευσης.

Κριτήρια ανάθεσης: Η σύμβαση θα ανατεθεί στον υποψήφιο που θα συγκεντρώσει την υψηλότερη βαθμολογία, με βάση το ακόλουθο σχήμα:

- Ποσοστό βιολογικής προέλευσης: 10 βαθμοί (στους 100). Βαθμοί δίνονται ανάλογα με την αύξηση, κατά βάρος, του ποσοστού βιολογικής προέλευσης στα τρόφιμα (π.χ. λαχανικά, γαλακτοκομικά) πέρα από το κατώτατο απαιτούμενο όριο.
- Υπόλοιπα: 90 βαθμοί (στους 100)

Υπηρεσίες τροφοδοσίας – βιολογικά προϊόντα

Αντικείμενο: Συμβόλαιο για υπηρεσίες τροφοδοσίας συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης για προϊόντα βιολογικής προέλευσης

Προδιαγραφές: Χ% του [εισάγετε το τρόφιμο, π.χ. Χ% των λαχανικών, Χ% των γαλακτοκομικών] κατά βάρος [εισάγετε το βάρος] πρέπει να είναι βιολογικό και επομένως να συμμορφώνεται με τον Κανονισμό της Ε.Κ. 2092/91, της 24ης Ιουνίου 1991 για τη βιολογική καλλιέργεια αγροτικών προϊόντων, καθώς και τον Κανονισμό της Ε.Κ. της 19ης Ιουλίου 1999, που αναφέρεται συγκεκριμένα στα βιολογικά προϊόντα ζωικής προέλευσης.

Κριτήρια ανάθεσης: Η σύμβαση θα ανατεθεί στον υποψήφιο που θα συγκεντρώσει την υψηλότερη βαθμολογία, με βάση το ακόλουθο σχήμα:

- Ποσοστό βιολογικής προέλευσης: 10 βαθμοί (στους 100). Βαθμοί δίνονται ανάλογα με την αύξηση, κατά βάρος, του ποσοστού βιολογικής προέλευσης στα τρόφιμα (π.χ. λαχανικά, γαλακτοκομικά) πέρα από το κατώτατο απαιτούμενο όριο.
- Υπόλοιπα: 90 βαθμοί (στους 100)

Παρατηρήσεις:

 Προδιαγραφές: Λόγω των διαφορετικών συνθηκών που επικρατούν στις αγορές των Ευρωπαϊκών χωρών, δεν είναι δυνατό να προταθούν συγκεκριμένα κατώτατα όρια για τα διάφορα είδη τροφίμων. Για το λόγο αυτό συνίσταται μία έρευνα αγοράς για τον καθορισμό των απαιτούμενων ποσοστών οργανικών τροφίμων (π.χ. λαχανικά, γαλακτοκομικά, δημητριακά), χωρίς να αυξάνεται σημαντικά το κόστος. Το ποσοστό που θα οριστεί αρχικά μπορεί βαθμιαία να αυξάνεται σε μελλοντικές συμβάσεις. Στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει δυνατότητα να διεξαχθεί έρευνα αγοράς, το ποσοστό μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως κριτήριο ανάθεσης αντί για τεχνική προδιαγραφή.

 Όροι εκτέλεσης: Οι απαιτήσεις για τρόφιμα βιολογικής προέλευσης θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται σαφέστατα στο συμβόλαιο που θα υπογραφεί από τον ανάδοχο προμηθευτή, μαζί με κατάλληλους ελεγκτικούς μηχανισμούς και αυστηρές κυρώσεις σε περιπτώσεις μη-συμμόρφωσης. Οι όροι αυτοί είναι ιδιαίτερα σημαντικοί σε συμβόλαια υπηρεσιών τροφοδοσιών.

 Κριτήρια ανάθεσης: Το ακριβές σύστημα βαθμολόγησης που χρησιμοποιείται και οι παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη εξαρτώνται από την αναθέτουσα αρχή.

Προϊόντα Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου

Δύο ομάδες κριτηρίων έχουν αναπτυχθεί για την απαίτηση προϊόντων Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου σε συμβάσεις, ανάλογα με το αν κανείς αγοράζει άμεσα τρόφιμα ή αν αυτό πραγματοποιείται μέσω εξουσιοδοτημένης εταιρείας τροφοδοσίας.

Πλέον είναι διαθέσιμες εκδοχές Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου για έναν αριθμό διαφορετικών τροφίμων: Ροφήματα και ποτά (τσάι, καφές, χυμοί, κακάο, κρασί, μπίρα), σοκολάτα, φρέσκα και αποξηραμένα φρούτα, ξηροί καρποί και δημητριακά (π.χ. ρύζι). Τα κριτήρια που παρουσιάζονται στη συνέχεια μπορούν να προσαρμοστούν ώστε να εφαρμόζονται σε οποιοδήποτε από αυτά τα τρόφιμα.

Ωστόσο, δεν προτείνονται συγκεκριμένα κατώτατα όρια για προϊόντα Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου, καθώς οι συνθήκες αγοράς διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των χωρών της Ευρώπης. Για τον καθορισμό των κατώτατων ορίων ενδείκνυται αρχικά μία έρευνα αγοράς για τη διερεύνηση των τιμών.

Άμεση αγορά τροφίμων – Προϊόντα Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου

Αντικείμενο: Αγορά καφέ, όπου συγκεκριμένο ποσοστό προέρχεται από πηγές δίκαιου και αλληλεγγύου εμπορίου.

Προδιαγραφές: Χ% των προϊόντων καφέ πρέπει να παράγεται σε συμμόρφωση με τις παραμέτρους που ορίζονται από το Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με το Δίκαιο Εμπόριο και την Ανάπτυξη (2005/2245(INI))

Εξακριβωση: Οι προμηθευτές πρέπει να παρέχουν αξιόπιστη απόδειξη ότι τα κριτήρια πληρούνται. Προϊόντα που φέρουν το σήμα Fair Trade, ή που εισάγονται και διανέμονται από Οργανισμούς Προώθησης του Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου θεωρείται ότι πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές.

Υπηρεσίες τροφοδοσίας – Προϊόντα Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου

Αντικείμενο: Συμβόλαιο για υπηρεσίες τροφοδοσίας που περιλαμβάνουν την παροχή προϊόντων δίκαιου και αλληλεγγύου εμπορίου.

Προδιαγραφές: Χ% του καφέ, του τσαγιού, της σοκολάτας, των τροπικών φρούτων και τροπικών φρουτοχυμών που προσφέρονται από υπηρεσίες τροφοδοσίας πρέπει να παράγεται σε συμμόρφωση με τις παραμέτρους που ορίζονται από το Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με το Δίκαιο Εμπόριο (A6-0207/2006)

Εξακριβωση: Οι προμηθευτές πρέπει να παρέχουν αξιόπιστη απόδειξη ότι τα κριτήρια πληρούνται. Προϊόντα που φέρουν σήμα Fair Trade, ή που εισάγονται και διανέμονται από Οργανισμούς Προώθησης του Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου θεωρείται ότι πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές..

Παρατηρήσεις:

 Προδιαγραφές: Κάποια πιθανά νομικά ζητήματα σχετικά με την αγορά προϊόντων Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου έχουν τεθεί σε κανονισμούς της Ε.Ε. σχετικούς με δημόσιες συμβάσεις. Αν και δε μπορεί να προταθεί κάποια σαφής οδηγία, τα νομικά αυτά ζητήματα μπορούν να ελαχιστοποιηθούν ώστε να ενισχυθεί το Δίκαιο Εμπόριο στις δημόσιες συμβάσεις. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα προϊόντα Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου συμβουλευτείτε τον Οδηγό για τις δημόσιες προμήθειες προϊόντων Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου στο CD-ROM που επισυνάπτεται ή στην ιστοσελίδα www.buyfair.org

 Προδιαγραφές (ποσοστά): Λόγω των έντονα διαφορετικών συνθηκών που επικρατούν στις αγορές των Ευρωπαϊκών χωρών, δεν είναι δυνατό να προταθούν συγκεκριμένα κατώτατα όρια για προϊόντα Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου. Για το λόγο αυτό συνίσταται μία έρευνα αγοράς για τον καθορισμό του κατώτατου ορίου που μπορεί να απαιτηθεί, χωρίς σημαντική αύξηση του κόστους. Το ποσοστό που θα οριστεί αρχικά μπορεί βαθμιαία να αυξάνεται σε μελλοντικές συμβάσεις. Στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει δυνατότητα να διεξαχθεί έρευνα αγοράς, το ποσοστό μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως κριτήριο ανάθεσης αντί για τεχνική προδιαγραφή.

 Προδιαγραφές (επιλογή προϊόντων): Αν κάποιο από τα προϊόντα που σημειώθηκαν στην εισαγωγή παράγονται σε τοπικό επίπεδο (π.χ. τροπικά φρούτα ή φρουτοχυμοί) η τοπική αρχή μπορεί να επιθυμεί να εξαιρέσει το συγκεκριμένο προϊόν από τη λίστα.

 Πιστοποίηση: Τα κριτήρια που σχετίζονται με τα διάφορα σήματα προϊόντων (όπως το FLO) μπορούν μεν να χρησιμοποιηθούν από τους παραγωγούς, αλλά δε μπορεί να προδιαγραφεί ότι ένα προϊόν πρέπει να φέρει ένα συγκεκριμένο σήμα. Τα σήματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αποδείξουν συμμόρφωση του προϊόντος με τα κριτήρια, αλλά γίνονται αποδεκτά και άλλου είδους αποδεικτικά. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των οικολογικών σημάτων βλ.: Κεφάλαιο III: Ενσωμάτωση περιβαλλοντικών κριτηρίων σε συμβάσεις.

 Όροι εκτέλεσης: Οι απαιτήσεις για προϊόντα Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται σφαιρικά στη σύμβαση που θα υπογραφεί από τον ανάδοχο προμηθευτή, μαζί με κατάλληλους ελεγκτικούς μηχανισμούς και αυστηρές κυρώσεις σε περιπτώσεις μη-συμμόρφωσης. Οι όροι αυτοί είναι ιδιαίτερα σημαντικοί σε συμβόλαια υπηρεσιών τροφοδοσιών.

3 Πρόσθετες ιδέες

- Παροχή κινήτρου στη φάση ανάθεσης μέσα από συμβόλαια για προμηθευτές που προσφέρουν ψάρια και θαλασσινά που είναι προϊόντα βιώσιμης αλιείας και σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται από το σήμα του Συμβουλίου Προστασίας και Διαχείρισης της Αλιείας (MSC).
- Απαίτηση προϊόντων απαλλαγμένων από γενετικά μεταλλαγμένους οργανισμούς (GMO-free)
- Προώθηση της εποχιακής προσέγγισης στα μενού, μέσα από την ανάδειξη προϊόντων που παράγονται τοπικά κατά τη διάρκεια της κάθε εποχής. Με αυτόν τον τρόπο, θα μειωθούν οι απαιτήσεις για μεταφορές τροφίμων και θα ενισχυθεί η τοπική αγροτική κοινότητα.
- Εξέταση του ενδεχομένου μείωσης του κρέατος στα μενού δεδομένων των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από την παραγωγή του. Το ενδεχόμενο αυτό μπορεί να συνεξεταστεί με την αύξηση των διαφόρων πιάτων λαχανικών που προσφέρονται στα μενού.

4 Σχετικά οικολογικά σήματα

	<p>Σήμα οργάνωσης δίκαιου εμπορίου (IFAT)</p> <p>www.ifat.org</p>
	<p>Διεθνής Σήμανση Δίκαιου Εμπορίου (FLO)</p> <p>www.fairtrade.net</p>
	<p>Συμβούλιο Προστασίας και Διαχείρισης της Αλιείας (MSC)</p> <p>www.msc.org</p>
	<p>Σήμα της Ε.Ε. για τα βιολογικά προϊόντα (παραγωγή σε συμμόρφωση με τον Κανονισμό Ε.Ο.Κ. 2092/91)</p>
	<p>Demeter (σήμανση προϊόντων που παράγονται σε συμμόρφωση με τις αρχές της Βιοδυναμικής)</p>
	<p>Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων</p> <p>www.dionet.gr</p>
	<p>Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων</p> <p>www.agrocert.gr</p>
	<p>Το Ινστιτούτο Ελέγχου Βιολογικών Προϊόντων Α.Ε. ΒΙΟΕΛΛΑΣ αποτελεί εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης για προϊόντα βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.</p> <p>www.bio-hellas.gr</p>

